

ALEKSANDER MICHALSKI

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

St. szer. Aleksander Michalski, ur. w 1897 r., robotnik drogowy (Zarząd Drogowy Białegostoku), żonaty, czworo dzieci.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

8 maja 1940 r., za to, że byłem w 1919 r. ochotnikiem w Wojsku Polskim i walczyłem przeciw bolszewikom.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Przez dwa miesiące siedziałem w więzieniu w Białymstoku, następnie wywieziony zostałem do więzienia w Witebsku, w Witebsku zostałem zasądzony na osiem lat ciężkich robót w obozach i wywieziony do obozu, 18 kolonii, do sanitarnego oddziału i tam pozostałem do dnia zwolnienia.

4. Opis obozu, więzienia:

Mieszkałem w baraku, w którym mieściło się 220 ludzi. Pracowałem przy cięciu lasu. Warunki mieszkaniowe były bardzo złe, barak zimny, brudny, zapluskwiony. Warunki pracy bardzo ciężkie, wyznaczono normy. Za pracę nie płacono, a dawano życie, bardzo złe i niedostateczne. Chleba dawano od 300 do 600 g. Po zniszczeniu przy pracy własnego ubrania dawano drelichy, bardzo często używane.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Oficerowie, lekarze, rolnicy, robotnicy i gajowi. Narodowości: Polacy, Białorusini i Żydzi. Poziom umysłowy średni, moralny dobry. Życie koleżeńskie dobre.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Życie obozowe jak w punkcie 4.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Do Polaków odnosili się bardzo wrogo, a nawet bito nas, za najmniejsze uchybienie separowano w izolatorach. Propagandę komunistyczną prowadzili politrucy i komisarze.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomocy lekarskiej prawie nie było, był lekarz Polak, ale brak środków leczniczych. Szpital był na miejscu, odsyłano do niego ludzi tylko bardzo ciężko chorych. Z samego początku marło po 20 ludzi w jednym dniu. Pamiętam tylko jedno nazwisko, zmarł Żyd Epsztejn z Białegostoku.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Pisać do rodziny z początku nie pozwalali, a później było pozwolone raz na miesiąc.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zwolniony z obozu byłem 15 września 1941 r. i wyjechałem do Stocka [Tockoje] do wojska polskiego, gdzie dostałem przydział do kompanii [nieczytelne] 7 Dywizji Piechoty.